

Cuprins

Cuvânt-înainte	XVII
Abrevieri	XIX
Introducere	1
Capitolul I. Structura și clasificarea drepturilor acționarilor	5
Capitolul II. Principiile drepturilor acționarilor	8
Secțiunea 1. Precizări preliminare.....	8
Secțiunea a 2-a. Principiul preeminenței interesului social.....	9
Secțiunea a 3-a. Principiul majorității.....	10
§1. Voința adunării generale este voința societății.....	12
§2. Principiul forței obligatorii a hotărârilor adunării generale.....	12
§3. Principiul plenitudinii de competență a adunării generale.....	13
Secțiunea a 4-a. Principiul protecției investitorilor.....	13
§1. Principiul transparenței pieței de capital.....	16
§2. Principiul informării permanente a investitorilor.....	17
Secțiunea a 5-a. Principiul egalității în drepturi a acționarilor.....	17
§1. Principiul o acțiune = un vot.....	18
§2. Principiul o acțiune veche = un drept de preferință.....	18
§3. Principiul acțiuni din aceeași clasă = dividende egale.....	18
Secțiunea a 6-a. Principiul coproprietății.....	19
§1. Lichidarea unei societăți se realizează în interesul acționarilor.....	19
Secțiunea a 7-a. Principiul liberei negociabilități a acțiunilor.....	19
§1. Principiul încheierii tranzacțiilor cu acțiuni cotate doar pe piața de capital.....	20
Secțiunea a 8-a. Principiul liberei exercitări a dreptului de vot.....	20
Capitolul III. Dreptul de proprietate asupra acțiunilor	21
Secțiunea 1. Definiție și caractere juridice.....	21
Secțiunea a 2-a. Atributele dreptului de proprietate asupra acțiunilor.....	22
§1. Dreptul de folosință (<i>ius utendi</i>).....	22
§2. Dreptul de a culege fructele (<i>ius fruendi</i>).....	23
§3. Dreptul de dispoziție (<i>ius abutendi</i>).....	23
Secțiunea a 3-a. Acțiunile – obiect al dreptului de proprietate.....	23
§1. Definiție.....	23
§2. Natura și caracterele juridice ale acțiunii.....	24
§3. Clasificarea acțiunilor.....	28
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a nu fi exclus din societate.....	31
Secțiunea a 5-a. Limitări ale exercitării dreptului de proprietate asupra acțiunilor.....	34

§1. Fundamentarea existenței unor limite ale exercitării dreptului de proprietate.....	34
§2. Limitări legale ale dreptului de proprietate asupra acțiunilor.....	39
§3. Restricții convenționale ale exercitării dreptului de proprietate asupra acțiunilor.....	71
§4. Limitări judiciare ale dreptului de proprietate	81
§5. Limite administrative ale exercitării dreptului de proprietate asupra acțiunilor.....	83
Secțiunea a 6-a. Subiectele dreptului de proprietate asupra acțiunilor	85
Secțiunea a 7-a. Modalitățile juridice ale dreptului de proprietate asupra acțiunilor.....	86
Secțiunea a 8-a. Dobândirea dreptului de proprietate asupra acțiunilor	87
§1. Contract de vânzare-cumpărare	87
§2. Hotărâre judecătorească	89
§3. Tradițiune.....	89
Secțiunea a 9-a. Alte aspecte juridice referitoare la dreptul de proprietate asupra acțiunilor.....	90
§1. Uzufuctul	90
§2. Acțiunea în revendicare.....	91
Secțiunea a 10-a. Evidența titularilor dreptului de proprietate asupra acțiunilor.....	92
§1. Considerații generale.....	92
§2. Evidența acționarilor ținută de intermediarul autorizat	93
§3. Evidența acționarilor societăților listate ținută de către Depozitarul Central în baza art. 146-147 din Legea pieței de capital, a Regulamentului nr. 13/2005 și a Codului Depozitarului Central.....	94
Capitolul IV. Dreptul la informare	100
Secțiunea 1. Definiție și caractere juridice	100
Secțiunea a 2-a. Fundamentarea teoretică.....	100
Secțiunea a 3-a. Informarea cu caracter general realizată cu ocazia adunărilor generale.....	103
§1 Informarea realizată prin exercitarea dreptului de a adresa întrebări consiliului de administrație	103
§2. Informarea realizată cu prilejul convocării adunărilor generale	105
Secțiunea a 4-a. Consultarea situațiilor financiare anuale, a raportului administratorilor și a raportului auditorului, a propunerii de distribuire de dividende, precum și a registrelor societății.....	106
§1. Informarea acționarilor cu privire la situațiile financiare anuale.....	106
§2. Consultarea registrului acționarilor și a registrului ședințelor și deliberărilor adunărilor generale	109
Secțiunea a 5-a. Informarea acționarilor cu privire la fuziunea sau divizarea societății.....	112
Secțiunea a 6-a. Informarea realizată conform prevederilor Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului.....	114
Secțiunea a 7-a. Dreptul la informare în cazul societăților tranzacționate pe o piață reglementată în sistemul Legii nr. 297/2004.....	115

§1. Considerații generale.....	115
§2. Principalele obligații de raportare.....	116
§3. Reguli generale privind raportarea informațiilor.....	117
§4. Reguli privind furnizarea informațiilor către operatorul de piață.....	120
§5. Reguli aplicabile societăților cotate pe un sistem alternativ de tranzacționare (ATS).....	120
§6. Prerogativele autorității pieței de capital în materia respectării de către emitenți a dreptului la informare.....	121
§7. Reguli privind raportarea informațiilor în cazul existenței unui element de extraneitate.....	122
§8. Informări referitoare la evenimente corporatiste.....	125
§9. Informarea cu privire la evenimentele care pot influența prețul acțiunilor [art. 224 alin. (5) din Legea nr. 297/2004].....	129
§10. Obligații de raportare ale emitenților tranzacționați pe Piața Rasdaq până la transformarea acesteia integral sau parțial în sistem alternativ de tranzacționare.....	131
§11. Alte obligații de raportare.....	132
§12. Raportări periodice obligatorii pentru societățile tranzacționate pe piața de capital.....	133
§13. Informarea publicului cu privire la actele încheiate între societate și persoanele relevante.....	136
§14. Accesul acționarilor la informații privilegiate.....	137
Secțiunea a 8-a. Informarea acționarilor prin intermediul rapoartelor întocmite de auditori/cenzori la cererea acționarilor.....	154
Secțiunea a 9-a. Sancțiuni.....	155
Secțiunea a 10-a. Dreptul la informare în dreptul comparat.....	156
§1. Statele Unite ale Americii.....	156
§2. Japonia.....	158
§3. Marea Britanie.....	158
§4. Franța.....	159
Secțiunea a 11-a. Legislația Uniunii Europene referitoare la dreptul la informare.....	161
Capitolul V. Dreptul de a participa la adunarea generală.....	163
Secțiunea 1. Definiție și caractere juridice.....	163
Secțiunea a 2-a. Instituția juridică a adunării generale a acționarilor.....	163
§1. Aspecte cu caracter general privind adunările generale ale acționarilor.....	163
§2. Categoriile de adunări generale.....	164
Secțiunea a 3-a. Competența adunărilor generale.....	165
Secțiunea a 4-a. Data de referință.....	178
Secțiunea a 5-a. Limitări ale dreptului de participare la adunarea generală.....	181
Secțiunea a 6-a. Reprezentarea acționarilor în adunările generale.....	182
§1. Reguli generale.....	182
§2. Procura specială.....	185
Secțiunea a 7-a. Convocarea adunării generale.....	187
§1. Competența convocării adunării generale.....	187

§2. Convocarea obligatorie a adunării generale.....	188
§3. Modalități de convocare a adunării generale.....	191
§4. Termenul de convocare	193
§5. Conținutul convocatorului.....	194
Secțiunea a 8-a. Ordinea de zi	197
Secțiunea a 9-a. Informarea acționarilor cu privire la problemele dezbătute în cadrul adunării generale	199
Secțiunea a 10-a. Dreptul de a cere completarea ordinii de zi.....	201
§1. Prerogativa acționarilor de a completa ordinea de zi	201
§2. Termenul de exercitare a dreptului de a cere completarea ordinii de zi ..	203
§3. Sancțiunea nerespectării dreptului de a cere completarea ordinii de zi ..	203
§4. Cazuri specifice de completare a ordinii de zi	204
Secțiunea a 11-a. Dreptul de a adresa întrebări consiliului de administrație sau directoratului și dreptul de a propune proiecte de hotărâri.....	206
Secțiunea a 12-a. Cvorumul adunărilor generale	208
Secțiunea a 13-a. Locul desfășurării adunării generale. Accesul acționarilor la ședințele adunării generale	211
§1. Locul de desfășurare a adunărilor generale.....	211
§2. Accesul acționarilor	212
Secțiunea a 14-a. Desfășurarea adunărilor generale.....	213
§1. Înregistrarea participanților la adunarea generală	213
§2. Reguli procedurale de desfășurare a adunării	216
Secțiunea a 15-a. Adunarea generală a societăților de investiții.....	218
Secțiunea a 16-a. Adunările speciale ale titularilor acțiunilor cu dividend prioritar.....	224
Secțiunea a 17-a. Sancțiunea nerespectării dreptului de a participa la adunarea generală.....	225
Capitolul VI. Dreptul de a vota	227
Secțiunea 1. Definiție, caractere și natura juridică.....	227
Secțiunea a 2-a. Importanța	228
Secțiunea a 3-a. Titularul dreptului de vot.....	229
Secțiunea a 4-a. Dreptul de vot exprimat prin reprezentant	230
§1. Reprezentarea în adunările generale ale societăților închise	230
§2. Reprezentarea în adunările generale ale societăților listate	231
§3. Întinderea mandatului dat în vederea exercitării dreptului de vot în adunările generale	231
§4. Limitele mandatului. Problema depășirii limitelor mandatului în cazul reprezentării la adunările generale ale societăților nelistate	235
§5. Întinderea dreptului de vot	237
§6. Votul exercitat în baza unui mandat fără reprezentare	238
Secțiunea a 5-a. Excepții de la principiul <i>o acțiune = un vot</i>	239
§1. Votul multiplu.....	239
§2. Votul restrâns.....	240
§3. Votul în adunările constitutive	241
§4. Votul cumulativ.....	241
§5. Votul exercitat de titularii certificatelor de depozit.....	241
Secțiunea a 6-a. Suspendarea dreptului de vot.....	242

§1. Acțiunile subscrise, dar neachitate integral au suspendate drepturile de vot.....	242
§2. Suspendarea în cazul deținerii unui procent de peste 33% din drepturile de vot ale unui emitent listat fără efectuarea unei oferte publice	243
§3. Suspendarea în cazul dobândirii de acțiuni ale unui emitent listat prin încălcarea dispozițiilor legale	244
§4. Suspendarea în cazul instituirii administrării speciale	244
§5. Suspendarea în cazul depășirii pragului maxim de deținere la societățile de investiții financiare	244
§6. Suspendarea drepturilor de vot aferente acțiunilor deținute de societatea emitentă	245
§7. Suspendarea convențională a drepturilor de vot.....	245
Secțiunea a 7-a. Obligații de informare a investitorilor și a autorității administrative a pieței de capital referitoare la controlul asupra drepturilor de vot în legislația pieței de capital.....	246
§1. Reguli generale	246
§2. Calculul drepturilor de vot în vederea raportării. Acțiunea concertată.....	247
§3. Efectele stabilirii numărului drepturilor de vot	248
Secțiunea a 8-a. Exercițarea dreptului de vot.....	250
§1. Considerații generale.....	250
§2. Procedura exercitării dreptului de vot.....	251
§3. Convențiile asupra exercitării dreptului de vot	254
§4. Exercițarea abuzivă a dreptului de vot.....	257
Secțiunea a 9-a. Majorități cerute de dispozițiile legale pentru a se adopta hotărâri în adunările generale	258
§1. Numărul minim de voturi necesar adoptării unei hotărâri	258
§2. Numărul de voturi la care se raportează majoritățile necesare adoptării unei hotărâri.....	260
Secțiunea a 10-a. Limitări ale exercitării dreptului de vot	262
§1. Acționarii care au calitatea de membri ai consiliului de administrație, directoratului sau consiliului de supraveghere nu pot vota, în baza acțiunilor pe care le posedă, nici personal, nici prin mandatar, descărcarea gestiunii lor sau o problemă în care persoană sau administrația lor ar fi în discuție (art. 126 Legea nr. 31/1990).....	263
§2. Acționarul care are un interes contrar societății, fie personal, fie ca mandatar al unei alte persoane, într-o anumită operațiune, trebuie să se abțină de la votul referitor la aspectul respectiv (art. 127 Legea nr. 31/1990).....	263
§3. Acționarii care au adus aporturi în natură nu au drept de vot în adunările constitutive în problemele ce vizează aporturile lor [art. 25 alin. (3) Legea nr. 31/1990]	264
§4. Deținătorii de acțiuni privilegiate nu pot vota în adunările generale obișnuite [art. 95 alin. (1) Legea nr. 31/1990]	265
§5. Posesorii acțiunilor la purtător nu vor putea vota dacă nu au depus acțiunile în termenul legal [art. 123 alin. (1) din Legea nr. 31/1990].....	265
Secțiunea a 11-a. Sancțiuni	265
§1. Trecerea fictivă a acțiunilor pe numele altei persoane	265

§2. Exercițarea drepturilor de vot aferente unor acțiuni care aparțin altei persoane.....	266
§3. Exercițarea dreptului de vot în temeiul unor avantaje materiale	267
§4. Vicierea liberei voințe a acționarului cu ocazia exercitării dreptului de vot prin oferirea de avantaje materiale.....	267
Secțiunea a 12-a. Votul cumulativ	267
§1. Precizări preliminare	267
§2. Cadru legal.....	268
§3. Titularul dreptului	269
§4. Definiție și caractere juridice.....	270
§5. Importanța votului cumulativ	271
§6. Întinderea dreptului de a cere aplicarea metodei votului cumulativ	272
§7. Efecte juridice ale aplicării metodei votului cumulativ la alegerea membrilor consiliului de administrație.....	273
§8. Procedura alegerii membrilor consiliului de administrație prin metoda votului cumulativ	273
§9. Încălcarea dreptului de a se aplica metoda votului cumulativ la alegerea membrilor consiliului de administrație	274
Capitolul VII. Dreptul de a numi și revoca din funcție membrii organelor de conducere și reprezentare.....	276
Secțiunea 1. Definiție și caractere juridice	276
Secțiunea a 2-a. Consiliul de administrație/consiliul de supraveghere – organ de conducere și reprezentare al societății comerciale pe acțiuni	276
Secțiunea a 3-a. Incompatibilități privind exercițarea funcției de administrator	279
§1. Incompatibilități aplicabile tuturor categoriilor de administratori.....	279
§2. Incompatibilități specifice	280
Secțiunea a 4-a. Importanța	281
Secțiunea a 5-a. Alegerea și revocarea administratorilor/membrilor consiliului de supraveghere.....	282
§1. Organul competent.....	282
§2. Procedura alegerii membrilor consiliului de administrație.....	283
§3. Alegerea administratorilor-persoane juridice.....	285
§4. Revocarea administratorilor	287
Capitolul VIII. Dreptul de control al acționarilor	290
Secțiunea 1. Aspecte cu caracter general privind dreptul de control. Mijloace necontencioase de exercițare a dreptului de control.....	290
§1. Definiție, caractere juridice și temei juridic.....	290
§2. Importanța exercitării controlului societății de către acționari	291
§3. Necesitatea încuviințării exprese de către adunarea generală a unor acte ale consiliului de administrație	291
Secțiunea a 2-a. Modalități de valorificare în justiție a dreptului de control al acționarilor	299
§1. Acțiunea în anulare a hotărârii adunării generale a acționarilor	299
§2. Acțiuni în justiție împotriva înregistrărilor în registrul comerțului	319

§3. Acțiunea în răspundere contra administratorilor sau directorilor societății.....	331
Secțiunea a 3-a. Controlul indirect	354
§1. Dreptul de control exercitat prin intermediul auditorului financiar/ cenzorilor.....	354
Capitolul IX. Dreptul la dividende	369
Secțiunea 1. Distribuirea profitului societății	369
Secțiunea a 2-a. Definiție, caractere și natură juridică	369
Secțiunea a 3-a. Analiza condițiilor suspensive care afectează nașterea dreptului la dividende.....	371
§1. Înregistrarea profitului la sfârșitul exercițiului financiar.....	371
§2. Hotărârea adunării generale ordinare a acționarilor	373
Secțiunea a 4-a. Momentul nașterii dreptului la dividende	374
Secțiunea a 5-a. Dispoziții de drept comun aplicabile tuturor societăților comerciale.....	375
§1. Precizări preliminare	375
§2. Titularii dreptului la dividende în cazul societăților închise	375
§3. Dreptul la dividende în cazul cesiunii acțiunilor.....	376
§4. Termenul de plată a dividendelor în cazul societăților închise.....	377
§5. Limitări legale ale dreptului de a beneficia de dividende.....	378
§6. Informarea acționarilor cu privire la dreptul la dividende.....	379
Secțiunea a 6-a. Modalitățile de plată ale dividendelor.....	380
§1. Plata în numerar	380
§2. Plata prin alocarea de noi acțiuni.....	380
§3. Plata dividendelor în natură.....	383
Secțiunea a 7-a. Excepții de la principiul egalității dividendelor aferente acțiunilor unui emitent	385
§1. Acțiunile cu dividend prioritar	385
§2. Drepturile convenite fondatorilor societății pe acțiuni constituite prin subscripție publică	387
§3. Clauza de <i>dividend acces</i>	388
Secțiunea a 8-a. Dispoziții speciale privind dreptul la dividende aplicabile societăților tranzacționate pe o piață reglementată	389
§1. Titularii dreptului la dividende în cazul societăților listate	389
§2. Dispoziții procedurale. Caracterul executoriu al hotărârii AGA de fixare a dividendului.....	390
§3. Termenul de plată a dividendelor în cazul societăților listate	390
§4. Obligații de informare ale societății emitente referitoare la dividende...390	
Secțiunea a 9-a. Răspunderi și sancțiuni.....	392
Secțiunea a 10-a. Valorificarea în justiție a dreptului la dividende	392
Capitolul X. Dreptul de preferință	394
Secțiunea 1. Definiție, caracterele, natura și temeiul juridic	394
§1. Dreptul de preferință – drept subiectiv al acționarilor.....	394
§2. Dreptul de preferință privit ca valoare mobilă	396
§3. Temei legal	396

Secțiunea a 2-a. Importanța	397
Secțiunea a 3-a. Titularii dreptului de preferință.....	398
Secțiunea a 4-a. Majorarea capitalului social.....	399
§1. Prezentare generală	399
§2. Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor, beneficiilor sau a primelor de emisiune	406
§3. Aspecte generale ale majorării de capital în cazul unei societăți tranzacționate pe piața de capital.....	407
§4. Majorarea capitalului social al societăților deschise de investiții	410
§5. Majorarea capitalului social în cazul societăților de investiții de tip închis și al societăților de investiții financiare (SIF).....	410
§6. Valoarea acțiunilor nou emise în cadrul majorării capitalului social.....	412
§7. Utilizarea metodei acordeonului la majorarea capitalului social	412
Secțiunea a 5-a. Emisiunea de obligațiuni convertibile în acțiuni	414
§1. Prezentare generală	414
§2. Emiterea obligațiunilor convertibile în acțiuni.....	416
§3. Exercițarea dreptului de conversie a obligațiunilor în acțiuni	419
§4. Efectele conversiei obligațiunilor în acțiuni	421
Secțiunea a 6-a. Ridicarea sau limitarea dreptului de preferință	422
§1. Justificarea limitării sau ridicării dreptului de preferință	422
§2. Modalitatea legală de ridicare sau limitare a dreptului de preferință.....	424
§3. Ridicarea dreptului de preferință la societățile listate	426
Secțiunea a 7-a. Exercițarea dreptului de preferință în cazul majorării capitalului social. Stabilirea prețului noilor acțiuni	427
§1. Termenul de exercitare a dreptului de preferință	427
§2. Reguli privind exercitarea dreptului de preferință	427
§3. Prețul de exercitare a dreptului de preferință	428
§4. Prima de emisiune	429
§5. Consecințe juridice ale exercitării dreptului de preferință.....	430
§6. Consecințe patrimoniale ale exercitării dreptului de preferință.....	431
Secțiunea a 8-a. Exercițarea dreptului de preferință în cazul emiterii de obligațiuni convertibile în acțiuni.....	432
§1. Termenul de exercitare a dreptului de preferință în cazul emiterii de obligațiuni convertibile	432
§2. Aspecte privind exercitarea dreptului de preferință în cazul emiterii de obligațiuni convertibile	432
Secțiunea a 9-a. Tranzacționarea drepturilor de preferință.....	433
§1. Reguli generale privind tranzacționarea drepturilor de preferință	433
§2. Tranzacționarea drepturilor de preferință la Bursa de Valori București ...	434
§3. Subscrierea acțiunilor noi în baza exercitării drepturilor de preferință...438	
Secțiunea a 10-a. Dreptul special de preferință în cazul privatizării societăților comerciale	439
§1. Dreptul de preferință al cumpărătorului în cazul majorării capitalului social cu valoarea terenurilor deținute de societatea emitentă	439
§2. Exercițarea dreptului de preferință în cazul diminuării participației statului prin majorarea de capital.....	441

Capitolul XI. Drepturi specifice acționarilor care dețin un anumit procent din capitalul social al unei societăți.....	443
Secțiunea 1. Fundamentarea existenței unor drepturi specifice aparținând acționarilor care dețin anumite praguri procentuale din capitalul social	443
Secțiunea a 2-a. Pragul minim de participație la capitalul social care dă naștere unor drepturi specifice în patrimoniul acționarilor.....	444
§1. Acționar semnificativ. Definiție	444
§2. Nivelul de deținere care permite exercitarea celor mai importante drepturi specifice conform Legii societăților comerciale.....	445
Secțiunea a 3-a. Drepturile acționarilor ce dețin minim 5% din capitalul social	446
§1. Dreptul de a cere convocarea adunării generale și de a obține prin justiție desfășurarea acesteia în cazul încălcării de către administratori a obligațiilor legale	446
§2. Convocarea adunării generale a acționarilor la cererea acționarilor ce au un anumit prag de deținere în cazul existenței unei oferte publice de preluare voluntară.....	452
§3. Dreptul acționarilor care dețin peste 5% din capitalul social al unei societăți tranzacționate pe o piață reglementată de a solicita auditorului financiar efectuarea unui raport suplimentar	452
§4. Drepturi de a introduce noi puncte pe ordinea de zi a adunării generale	453
§5. Dreptul de a introduce în numele societății acțiunea în răspundere împotriva administratorilor, directorilor, respectiv a membrilor directoratului și consiliului de supraveghere, precum și a cenzorilor sau auditorilor financiari	453
§6. Dreptul de a reclama cenzorilor sau auditorilor fapte legate de gestiunea societății	454
Secțiunea a 4-a. Drepturi specifice altor categorii de acționari	454
§1. Drepturi specifice acționarilor care dețin 10% din capitalul social	454
§2. Drepturi specifice acționarilor care au acțiuni reprezentând cel puțin 20% din capitalul social.....	456
§3. Drepturi specifice acționarilor care au acțiuni reprezentând cel puțin 25% din capitalul social.....	457
§4. Drepturi specifice acționarilor ce dețin cel 33% din capitalul social.....	457
§5. Drepturi specifice acționarilor ce dețin cel puțin 50% din capitalul social	458
§6. Drepturi specifice acționarilor ce dețin cel puțin 75% din drepturile de vot.....	458
§7. Drepturi specifice acționarilor ce dețin peste 95% din drepturile de vot ale unei societăți tranzacționate pe o piață reglementată	458
Secțiunea a 5-a. Drepturile specifice ale acționarilor ce dețin un anumit procent din capitalul social în dreptul comparat	458
§1. Marea Britanie.....	459
§2. Austria	460
§3. Franța	460

§4. Germania.....	461
§5. Italia.....	461
Capitolul XII. Dreptul la un preț legal.....	462
Secțiunea 1. Prezentare generală	462
§1. Definiție, caractere juridice și prezentarea situațiilor în care se exercită dreptul la un preț legal al acționarilor	462
§2. Considerații teoretice referitoare la dreptul acționarilor la un preț legal	464
Secțiunea a 2-a. Analiza cazurilor în care este obligatorie oferirea unui preț legal acționarilor care doresc retragerea din societate	467
§1. Hotărârea adunării generale extraordinare a acționarilor cu privire la mutarea sediului în străinătate, schimbarea obiectului principal de activitate sau a formei societății, ori fuziunea sau divizarea societății.....	467
§2. Hotărârea adunării generale a acționarilor unei societăți listate care are drept efect divizări sau fuziuni ce implică alocarea de acțiuni care nu sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată	475
§3. Dreptul la un preț legal în cazul retragerii de la tranzacționare a societății emitente	480
§4. Prețul legal datorat în oferta publică de cumpărare.....	491
§5. Prețul legal datorat în cazul exercitării dreptului de <i>squeeze-out</i> de către acționarul majoritar.....	508
§6. Prețul legal datorat în cazul exercitării de către acționarii minoritari a dreptului de a se retrage din societate conform art. 207 din Legea nr. 297/2004 – <i>sell-out</i>	517
Capitolul XIII. Dreptul la o cotă din patrimoniul social în cazul lichidării societății	519
Secțiunea 1. Definiție și caractere juridice	519
Secțiunea a 2-a. Lichidarea societății comerciale	519
§1. Considerații generale.....	519
§2. Dizolvarea societăților comerciale.....	519
§3. Lichidarea societăților comerciale.....	524
Secțiunea a 3-a. Lichidarea pasivului și activului societății	530
§1. Lichidarea activului social.....	530
§2. Lichidarea pasivului social	533
Secțiunea a 4-a. Drepturile acționarilor societății aflate în lichidare.....	535
§1. Dreptul la informare	535
§2. Drepturile speciale ale acționarilor în cadrul procedurii lichidării forțate	536
Secțiunea a 5-a. Valorificarea drepturilor acționarilor asupra patrimoniului societății aflate în lichidare	538
§1. Reguli generale ale împărțirii activului net rezultat în urma lichidării între acționarii/asociații societății.....	538
§2. Împărțirea activului net al societății în lichidare între acționari/asociați	540
§3. Împărțirea activelor societății între acționari/asociați în cazul radierii societății fără lichidare	543

Capitolul XIV. Participarea acționarilor la conducerea societății – guvernarea corporativă.....	545
Secțiunea 1. Izvoarele guvernării corporative.....	545
Secțiunea a 2-a. Definiția guvernării corporative.....	546
Secțiunea a 3-a. Scopul guvernării corporative.....	547
§1. Rolul acționarilor în administrarea societății	547
Secțiunea a 4-a. Principiile guvernării corporative elaborate de către OECD....	550
§1. Prezentare generală	550
§2. Asigurarea cadrului legal pentru aplicarea efectivă a guvernării corporative în scopul promovării unei piețe transparente și eficiente (Principiul 1)	551
§3. Cadrul legal al guvernării corporative trebuie să asigure și să protejeze exercitarea drepturilor de către acționari (Principiul 2)	554
§4. Tratatul echitabil al tuturor acționarilor (Principiul 3)	557
§5. Protecția drepturilor persoanelor interesate în activitatea societății – <i>stakeholders</i> (Principiul 4)	558
§6. Informarea și transparența (Principiul 5)	559
§7. Responsabilitățile consiliului de administrație (Principiul 6).....	560
Secțiunea a 5-a. Punerea în aplicare a principiilor guvernantei corporative....	564
§1. Instrumentele de punere în executare a principiilor guvernării corporative	564
§2. Condiții ale exercitării guvernării corporative în viziunea doctrinei americane.....	565
Secțiunea a 6-a. Aplicarea principiilor guvernării corporative în România.....	565
§1. Considerații generale.....	565
§2. Guvernarea corporativă în Legea societăților comerciale nr. 31/1990 ...	566
§3. Categoria PLUS din cadrul Bursei de Valori București	572
Capitolul XV. Protecția acționarilor minoritari.....	573
Secțiunea 1. Noțiunea și importanța protecției acționarilor minoritari	573
§1. Conceptul de protecție a acționarilor minoritari	573
§2. Importanța protejării drepturilor și intereselor acționarilor minoritari ...	574
Secțiunea a 2-a. Principalele riscuri ale acționarului minoritar	575
§1. Riscul exproprierii.....	575
§2. Riscul diluării.....	576
§3. Imposibilitatea înstrăinării acțiunilor.....	577
§4. Riscul neparticipării la profitul obținut de societate	578
§5. Riscul scăderii valorii acțiunilor datorită operațiunilor desfășurate de administratorii și directorii societății.....	578
Secțiunea a 3-a. Procedee de realizare a protecției acționarilor minoritari.....	579
§1. Consacrarea în legislația internă a principiilor guvernantei corporative și a principiului protecției investitorilor	579
§2. Instrumente juridice prin care se asigură protejarea intereselor acționarilor minoritari	580
Secțiunea a 4-a. Evoluția cadrului legal privind protecția acționarilor minoritari în legislația română	583
§1. Primele reglementări referitoare la protecția acționarilor minoritari	583

§2. Ordonanța de urgență nr. 28/2002. Protecția acționarilor minoritari în cazul delistărilor efectuate în baza art. 138.	584
Secțiunea a 5-a. Protecția acționarilor minoritari conferită de legislația actuală	586
§1. Protecția acționarilor minoritari conform Legii societăților comerciale nr. 31/1990.....	586
§2. Protecția acționarilor minoritari în sistemul normativ al Legii nr. 297/2004. Precizări cu caracter general	586
§3. Dispoziții generale referitoare la protecția acționarilor societăților tranzacționate pe piața de capital din România.....	587
§4. Dispoziții specifice protecției acționarilor minoritari ai emitenților admiși la tranzacționare pe o piață reglementată	590
Bibliografie selectivă	593

Cuvânt-înainte

Ediția a 2-a a „Drepturilor acționarilor” apărea imediat după aderarea la Uniunea Europeană și după intervenirea unor evenimente legislative care au reprezentat veritabile puncte de inflexiune ale dreptului societar și ale dreptului pieței de capital.

De atunci, din toamna lui 2007, nu a mai apărut niciun act normativ cu relevanță deosebită din perspectiva drepturilor acționarilor, cu excepția Regulamentului C.N.V.M. nr. 6/2009, care transpune Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr. 2007/36/CE, însă s-a remarcat o evoluție constantă a jurisprudenței, normele legale incidente primind interpretări noi, inedite, mai apropiate sau mai îndepărtate de spiritul ramurii de drept în discuție.

Din păcate, practica judecătorească română suferă în continuare și, parcă din ce în ce în ce mai mult, de lipsa de specializare a instanțelor în domeniul dreptului pieței de capital și de spectrul ineluctabil al corupției.

Criza economică majoră globală, cea mai gravă a ultimelor două generații, a făcut să treacă pe un plan secundar preocuparea autorităților administrative și a puterii judecătorești pentru ocrotirea intereselor legitime ale celor care nu dețin controlul asupra unor societăți, fiind acționari minoritari, punându-se accentul pe salvagardarea intereselor economice ale persoanei, entității care exercită controlul, datorită riscului închiderii afacerii în mod voluntar sau forțat. Cu alte cuvinte, interesele menținerii unei societăți în activitate, cu consecința imediată a păstrării locurilor de muncă și a limitării șomajului, primează în fața protejării intereselor acționarilor minoritari, iar abuzurile acționarilor majoritari sunt mai lesne tolerate într-o astfel de perioadă de criză.

Este un cerc vicios. Cu cât drepturile investitorilor se bucură de o protecție mai redusă într-o anumită jurisdicție, cu atât încrederea în piețe și economiile care funcționează sub jurisdicția respectivă este mai slabă, iar resursele financiare noi și ieftine sunt mai reduse. Există o legătură directă de cauzalitate între protecția generală acordată investitorilor pe o anumită piață și costurile creditului.

De aceea, chiar dacă „regulile jocului” sunt stabilite acum prin voința politică a Parlamentului European, România implementând în linii generale normele juridice comunitare relevante în domeniul dreptului societar și al dreptului pieței de capital, devine decisivă pentru menținerea încrederii marilor investitori modalitatea de aplicare a dispozițiilor legale europene implementate. Din această perspectivă, este necesară o acțiune coerentă, credibilă și eficientă a puterii judecătorești și a autorităților administrative implicate.

De multe ori, o lege prost concepută produce efecte mai rele decât absența unei reglementări. Suntem în momentul de față în situația unor incongruențe între legislația societăților comerciale și cea specifică a pieței de capital, îndeosebi în privința exercitării anumitor drepturi de către acționarii societăților comerciale. Se impune în perioada următoare adaptarea legislației pieței de capital la realitățile economice și juridice ale momentului, întrucât nu trebuie uitat că Legea pieței de capital

nr. 297/2004 a fost adoptată cu doi ani și jumătate înainte de aderarea la Uniunea Europeană, la doar câteva luni de la adoptarea Directivei 2004/39/CE – Directiva MiFID, actul normativ fundamental al piețelor de capital de pe teritoriul Uniunii Europene. De atunci, Parlamentul European a adoptat o serie de alte acte normative ce necesită implementare (directive îndeosebi), iar efortul de reglementare al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare se situează, din perspectiva ierarhiei normelor juridice și a rolului autorităților statului, în afara limitelor acceptabile într-un stat de drept, caracterizat de separația puterilor în stat. Chiar într-o operă de implementare a unor norme comunitare, autoritatea administrativă nu se poate substitui legislativului prin adoptarea unor dispoziții contrare legilor organice ale pieței de capital și ale societăților comerciale.

Și pentru aceste considerente, dar și pentru altele, strâns legate de eficiența funcționare a pieței de capital din România, o modificare majoră a Legii pieței de capital, poate chiar adoptarea unei noi legi, constituie o prioritate a puterii legislative. Numai astfel își vor găsi – sperăm – rezolvarea temeile majore care domină piața de capital din România în prezent și care afectează încrederea investitorilor în această piață.